

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

РЕЦЕНЗИЯ

От: Доц. д-р Ивайло Дончев Беев, ръководител на катедра „Икономика“ на Общикономическия факултет в УНСС

Относно: конкурс за **доцент** по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Политическа икономия (Дигитална икономика), обнародван в ДВ, бр. 70 от 15.08.2023г. в УНСС.

Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Политическа икономия“, Общикономически факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 4 / 28.06.2023г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2645 / 13.10.2023 г. на Ректора на УНСС.

За участие в обявения конкурс е подал документи един кандидат – Христо Василев Проданов, гл. ас. в катедра „Политическа икономия“ на Общикономическия факултет в УНСС. Той е предоставил убедителни доказателства за своята изследователска дейност – 2 самостоятелни монографии, едната представена като хабилитационен труд, 1 колективна монография и 1 учебно пособие; 74 студии и статии, 1 от тях публикувана в списание, реферирано и индексирани в Scopus; 16 - публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация; 4 от статиите са в списания на английски език; 15 участия в конференции; 5 в научни проекти – 3 от тях в УНСС, на 2 от които е научен ръководител; представил е и данни за учебно преподавателската си дейност – лекционни курсове и аудиторна заетост. Представените документи съдържат необходимата информация за анализ и оценка на научните и научно-приложните резултати от цялостната му дейност.

Информация за кандидата в конкурса

Христо Проданов е роден на 1 март 1981 г. в гр. София. Завършва средно образование през 1999 г. в 18 СОУ с преподаване на френски език “Уилям Гладстон” – София. Завършва специалност “Политология” във Философски факултет на Софийски университет “Св. Климент Охридски” с магистратура по “Политически мениджмънт” и защитава с отлична оценка магистърска теза през 2006 г. През 2010 г. защитава пред Специализирания научен съвет по политология докторат на тема „Дигитализацията на политическите комуникации и трансформация на политиката”.

Кандидатът работи като главен експерт в политическа организация от 2006 до 2016 г. От 2010 до 2016 г. е хоноруван асистент към катедра „Политология” в УНСС. От 2016 до 2018 г. е асистент в секция „Социално-икономически теории” към катедра „Политическа икономия” в Общикономическия факултет на УНСС, а от 2018 г. до момента е главен асистент в същата катедра.

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“

Кандидатът е преизпълнил значително количествените изисквания за доцент в УНСС. Националните минимални изисквания от 400 точки съгласно ЗРАСРБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1) са изпълнени с 1230 точки.

Допълнителните изисквания за УНСС от 320 точки съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3) са изпълнени с 946 точки.

Общо по двата показателя изпълнението е 2176 при изискуеми 720 точки, т.е. кандидатът за доцент притежава 3 пъти повече от изискуемия брой точки за научни публикации, цитирания, преподавателската дейност и т.н.

Кандидатът е изпълнил качествените изисквания за допускане до конкурса за „доцент“, съответстващи на статуса му на главен асистент.

Оценка на учебно-преподавателската дейност.

Преподавателската дейност на Хр. Проданов като хоноруван асистент, асистент и главен асистент в УНСС е общо 13 години. От 2016 г. досега в катедра „Политическа икономия“ аудиторната му заетост надвишава приетия в УНСС норматив. През този период е чел в бакалавърската програма по политическа икономия лекционни курсове „Въведение в политическата икономия“, „История на икономическите теории“, „Философия на икономиката“, „Глобална политическа икономия“, „Дигитална икономика“. В магистърските програми е изнасял лекции по „Дигитална икономика и политика“, а в момента преподава „Политическа икономия на дигиталната икономика“. Идеен автор и вдъхновител е на магистърската програма по „Дигитална икономика“. За целите на преподаването в катедрата е подготвил общо 7 лекционни курса по различни дисциплини, 6 от които съответстват на спецификата на научната специалност и конкретизацията на конкурса, обявен като „Политическа икономия (Дигитална икономика), и доказват академичната компетентност на кандидата, наличието на преподавателски опит и подготвеност за заемане на академичната длъжност „доцент“ по тази специалност.

Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Представените от Хр. Проданов публикации са продукт на дългогодишни усилия и богат изследователски опит в изучаването на проблемите, свързани с мащабната дигитална трансформация на технологиите и промените в икономиката и политиката в условията на преход от Трета към Четвърта индустриална революция. Това е една изключително актуална и перспективна, но малко разработена у нас проблематика. Сред пионерите у нас е в изследователската дейност за Четвъртата индустриална революция и промените, които тя носи в икономиката и политиката. Във всичките си публикации той се ръководи от стремежа към осмисляне на дигиталната трансформация и произтичащите от нея икономически, политически, социални следствия.

Отделни аспекти на тази трансформация са обект на засилващ се изследователски интерес от страна на редица западни изследователи, но Хр. Проданов обобщава техните идеи и прилага както по-общия социално-системен подход, така и неговото конкретно приложение във вида на политикономически подход към технологичните революции, позволяващ да се видят следствията за обществата и икономиките като цяло от тези революции и преди всичко от Третата и Четвъртата индустриални революции, което е едно от най-съществените достойнства на публикациите.

Във всички свои публикации той показва историческа осведоменост, научна компетентност, иновативност, аналитичност, умение да използва подходяща методология, да лансира, анализира и защитава свои идеи и тези. Подходът, обхватът и дълбочината на анализа са принос към българската икономическа литература.

Публикациите на кандидата са свързани с новопоявяващи се проблеми, с които се занимава пръв или е един от първите у нас, чиято разработка очевидно предизвиква значителен интерес, индикатор за което е големият брой цитирания на неговите научни изследвания – 132 до края на 2022 г., от които 4 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове, 62 в монографии и колективни томове с научно рецензиране, 9 в нереферирани списания с научно рецензиране.

Впечатляваща е широката литературна осведоменост на Хр. Проданов за най-новите тенденции в изследваната от него проблематика, умението му да осмисля, анализира и творчески да прилага идеите, концепциите и тезите на репрезентативни за нея автори. Използваните автори и произведения са коректно представени и добросъвестно цитирани.

Научни резултати

Обстойно и аргументирано е развита тезата за системната взаимовръзка, взаимовлияние и взаимозависимост между три основни сфери – технологии, икономика, политика и връзката им с цялостната социална система. Оригинален принос на кандидата са показаните исторически промени в субекта, обекта и предмета на изследване на политическата икономия вследствие на тези системни зависимости, а с това и на промените в политикономическите теории с всяка последваща индустриална революция. Тази историческа перспектива позволява да бъдат анализирани промените във взаимоотношенията между технологии, икономика и политика в доиндустриалния период, през всяка от индустриалните революции и да бъдат очертани основните перспективи за бъдещето.

Специален акцент е поставен върху Четвъртата индустриална революция и свързаната с нея дигитализация. Разкрити са новите промени в технологичната, икономическата и политическата подсистеми, водещи до нестабилност и промени в политикономическата реалност, които налагат промени и в икономическата наука. Защитена е тезата за необходимостта от разработването на политическа икономия на технологиите и на дигиталната икономика.

Научно-приложни резултати

Теоретичният анализ на проблематиката е контекстуализиран с препратки към конкретната фактическа ситуация в нашата страна. Посочени са трудности, перспективи, възможни сценарии, решения и последици за обществото като цяло, общностите, политическите субекти, държавата и гражданите от вземането (не)адекватни решения.

Изследванията на кандидата, както и четените от него дисциплини „Дигитална икономика“ и „Политическа икономия на дигиталната икономика“, разработката на магистърска програма по „Дигитална икономика“ са принос към насочеността на УНСС към най-новите проблеми, дисциплини и най-търсените за съвременната икономика специалности. Това съответства на необходимостта от обучение на студентите по посока на дигиталната трансформация на икономиката, политиката и останалите сфери на обществен живот, за да са запознати с най-новите тенденции и да

се реализират успешно на пазара на труда. Началото е поставено още през 2014 г., когато кандидатът започва като хоноруван асистент да чете курс по „Дигитална икономика и политика“ в магистърската специалност „Политическа икономия на креативната икономика“, тогава към катедра „Политическа икономия“.

Изследователските резултати в областта на проблемите на дигитална икономика са използвани при изработване на 3 проекта за научни прояви с целева субсидия от НИД на УНСС през 2019, 2020 и 2022 г.

Преценка на монографиите

Първото монографично изследване на Хр. Проданов е „Дигиталната политика“ (Изд. „Фабер“, 2010), единствената монографична работа по тази проблематика у нас до днес. В него той поставя началото на множество свои разработки в две нови научни направления – „Политическа икономия на технологиите“ и „Политическа икономия на дигиталната икономика“, изследвайки подробно как промените в технологиите водят до системни следствия в политиката, като този процес рязко се ускорява с последователните технологични революции, трансформиращи политическите комуникации, публичната сфера, гражданското общество, партиите, предизвикващи появата и различните етапи и форми на демокрация и на управленските системи на обществата. Направен е обстоен анализ на влиянието на различните видове технологии върху промените в политиката и обществата от древни времена до наши дни – печатарската машина, телеграфа, радиото, телевизията, интернет. На тази база са разгледани особеностите на дигиталните технологии и различията им от традиционните комуникационни технологии, които стоят в основата на съвременната икономика.

Убедително е защитена идеята, че за разлика от всички предишни технологии, дигиталните комуникации допринасят за компресиране на времето и пространството, имат по-високо ниво на интерактивност, разширяват териториалния обхват на информацията до цялата планета, допринасят за анонимността и в същото време за персонализацията, фрагментацията, плурализма, децентрализацията и т.н., но преди всичко засягат по съществен начин обществените отношения и в частност онези от тях, определяни като „икономически“.

В учебното пособие „Дигиталната икономика и бъдещето на капитализма“ (С., Изд. Комплекс УНСС, 2018) кандидатът продължава започнатото в първата монография изследване на системните следствия от въвеждането на различните технологии и технологични революции, този път с конкретен фокус върху икономическата система. Показано е как технологиите формират икономическата система от ранния доиндустриален капитализъм до наши дни, като са разкрити промените в тази система, свързани с всяка от последователните технологични революции. Един от оригиналните приноси тук е разкриването на взаимовръзката между промените в политикономическите системи, свързани с всеки етап на развитие на технологиите от прединдустриалния етап през всяка от технологичните революции и съответните политикономически теории на всеки от тези етапи. Показано е, че самото начало на развитие на политическата икономия като съвременна наука става възможно с промените в икономиката, започнати с Първата индустриална революция. Специално внимание е обърнато на политическата икономия на дигиталната икономика – ново направление на икономическата наука у нас. Оригинален принос е опитът да се очертаят сценарии за развитие на обществата по-нататък на основата на дигиталните

технологии, като са разработени шест сценария, разглеждани като „идеални типове“ – по три сценария в алтернативни посоки. Първите три са на дигитален капитализъм, съответно дигитален олигархизиран филантропичен капитализъм, дигитален неосоциален капитализъм на базовия доход и дигитален фашизъм в епохата на „постистината“. Вторите три са по посока на общества, различни от капитализма, съответно дигитални посткапитализми, дигитален социализъм и дигитален комунизъм. Такава много широка перспектива в разгръщането на политикономиическите системи на дигиталната икономика е полезна при обучението на студентите, като разширява изследователския кръгзор и формира необходимия креативен потенциал у тях.

Третата монография „Виртуални светове, социални мрежи, хуманизъм“ (С., Авнагард Прима, 2018, 562 с.) е колективна, като разделът на Хр. Проданов е озаглавен „Противоречия и перспективи на дигиталната икономика и дигиталното общество“ (с. 90-184). В него е продължена разработката на трансформациите на икономиките и обществата с въвеждането на различните типове технологии и е показано, че отличителна черта на капитализма от началото на развитието му е свързаността с рязко увеличаване ролята на знанията и развитието на технологиите като важен инструмент в пазарната конкуренция. Така стават възможни последователните индустриални революции. Специално внимание е обърнато на Четвъртата индустриална революция и на противоречивия характер на нейните последиствия, които предполагат съответните регулаторни и индустриални политики, а от тук и промени в ролята на държавата. Разгледана е появата на гигантски глобални дигитални компании, заемащи монополни позиции в различни отрасли, разкриват се тенденции на растящи неравенства и концентриране на все по-голямо богатство у малка група от хора. Проследено е как се променя характерът на труда и специално се изследва феноменът киберпролетариат, както и тенденциите на по-нататъшни промени, респ. последиствията за икономиката като цяло.

Хабилитационният труд на Хр. Проданов е „Експоненциалност, конвергентност и подривност на дигиталните технологии, икономики общества“ (С., Изд. комплекс – УНСС, 2021). Приносът на това изследване е, че за първи път в литературата се прави такъв цялостен и мащабен анализ на три ключови характеристики на промени в икономиките и обществата като цяло, започнали още с Първата индустриална революция и ставащи все по-отчетливи с времето, за да се стигне до днешната Четвърта индустриална революция, при която не могат да се обяснят политикономическата и социална реалност без тях, тъй като става дума за промени в социалното и икономическо време и пространство.

Първата от тези характеристики е постепенният преход от линейни към експоненциални промени през последните десетилетия, които затрудняват прогнозируемостта. Досега в световната литература съществуват отделни разработки по политическа икономия на времето. В работата на Хр. Проданов този проблем е разгледан в контекста на постепенното увеличаване на ролята на знанието, иновациите, технологиите в развитието на икономиките. Показано е как всяка поредна технологична революция води до промени във времето, а сегашната Четвърта индустриална революция ускорява всички процеси, води до по-бързо от всякога увеличаване на потребителите на нови продукти и падане на тяхната маргинална полезност и стойност, прави необходими съвсем нов тип експоненциални организации, включително и експоненциални организации в икономиката. Към това се добавят и

нови фактори от типа на кризата от Ковид-19, която, както е показано в специална глава от книгата, допълнително ускорява въвеждането на нови технологии и свързаните с тях промени. В този контекст е показана и интензивната дискусия и популярност в литературата във връзка с така нар. сингулярност и трасхуманизъм.

Вторият основен принос е системният анализ на една тенденция на конвергентност, на нарастваща обвързаност и взаимозависимост на всичко, на скоростта с която всяко въздействие и промяна на един от милионите компоненти на социалната и икономическа система може да въздейства на друг елемент и на системата като цяло. Проследено и анализирано е как всяка една индустриална революция повишава взаимосвързаността на технологиите с различните обществени подсистеми, за да се стигне до свръхконвергентността на технологиите на Четвъртата индустриална революция, които взаимодействат по най-разнообразни и немислими начини с целия социален, биологичен, физически свят, формирайки най-различни нано-, био-, инфо-, когнитивни и пр. взаимодействия и синтези в непознати в историята мащаби. Внимание е обърнато на конвергенцията като важен фактор за формирането на дигиталните екосистеми, без които дигиталната икономика би била по същество невъзможна.

Третата основна характеристика на съвременните икономики и общества, проучването на която е принос на автора, е подривността на съвременните технологии. В нея се разгръща в съвременен вариант идеята за „творческото разрушение“ на В. Зомбарт от времето на началото на Втората индустриална революция. Тя е свързана с факта, че предприемачеството, иновациите, стартъп компаниите, бизнес инкубаторите, еднорозите се превръщат в ключов фактор за промените и изискват появата на така нар. подривни умения. Показано е как експоненциалният характер на промените и конвергентността са обвързани с невиджана преди това скорост на изчезване на определени отрасли и професии, елементи на икономическата и социалната система и заместването им с нови, което ражда все повече противоречия и проблеми, на които трябва да реагират системите на управление и образование. Така характеристиката „подривност“ се трансформира от технологиите към икономиката, към обществото като цяло и към държавата, и както подробно е изследвано от Хр. Проданов, води до така нар. рискови общества.

Изводът е, че тези процеси изискват промени в държавата и нейните институции, в начините, по които тя регулира процесите, свързани с икономиката и технологиите, за да съответства на съвсем нови политикономически реалности. Тук приносът на автора е, че проследява как се променят държавите в резултат на системните промени, които носи всяка технологическа революция. Разглеждат се последователно пет етапа на тяхното развитие – от държава 1.0 до държава 5.0, която се опира на изкуствения интелект, електронното управление, големите данни, видимостта на всичко, което става в нея, за да може бързо да се реагира. Разработена е и се предлага съвсем новата идея, че в условията на конвергентност, експоненциалност, подривност рисковете и кризите от всякакво естество се превръщат в нещо постоянно и единственият начин държавата на Четвъртата индустриална революция да реагира на тях е чрез създаване на все по-конвергентни, експоненциални, подривни институции (както оригинално ги определя д-р Проданов).

Много от разработките и приносите в монографичните работи на Хр. Проданов са допълнително развити в десетки статии и студии в списания и сборници в

реферирани и индексирани в международни бази и данни. В тях са разработени подробно съвсем нови тенденции на промени в икономиките в резултат на дигитализацията на заобикалящия ни свят и буквално на всички житейски дейности, особено на този кръг от тях, които имат и икономически измерения. Направен е политикономически анализ на роботизацията, публикуван в статия в списание, реферирано и индексирано в Scopus. Анализират се актуалните тенденции на заместването в сферата на търговията на моловете с платформи. Прави се изключително важен анализ, в който се показва как популярната в САЩ и други развити страни преди няколко десетилетия идея за преход от индустриално към постиндустриално общество, довела до тяхната деиндустриализация, се е оказала неадекватна и сега те предприемат стратегии за реиндустриализация. Конкретно са анализирани политикономическите следствия от различни технологии на Четвъртата индустриална революция – големите данни, 3D принтирането, интернет на нещата и промените в икономиката, до които води всяка от тях.

Оценка на научните и научно-приложни приноси

След подробно запознаване с творчеството на Хр. Проданов считам, че представената от него справка за научните и научно-приложните приноси отразява адекватно реалните приноси на кандидата.

Препоръки

Като имам предвид защитената в трудовете на Хр. Проданов идея, че всяка нова технология провокира създаването на собствени политически икономии от различни теоретични и идейни позиции, както и многократно изказаната теза за необходимостта от съответстващи на дигиталните технологии политически икономии, бих му предложил в бъдеще да съсредоточи усилията си в това направление.

Заклучение

След запознаване и анализ на съдържанието, значимостта, научните и научно-приложните приноси на представените в конкурса материали и научни трудове считам, че научно-изследователската и преподавателската дейност на Христо Проданов отговарят изцяло на критериите и изискванията, предвидени в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение и във Вътрешните правила на УНСС. Давам своята положителна оценка и препоръчам на Научното жури да вземе решение за присъждане на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Политическа икономия (Дигитална икономика).

Дата / място

Подпис:

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

REVIEW

From: Assoc. Prof. Dr. Ivaylo Donchev Beev, Head of the Department of Economics at the Faculty of Economics, UNWE

Regarding: Competition for **Associate Professor** in Professional Field 3.8. Economics, Academic Field Political Economy (Digital Economy), published in the State Gazette, issue 70 dated August 15, 2023, at UNWE.

Information about the competition:

The competition has been announced for the needs of the "Political Economy" Department, Faculty of "General Economics" of the UNWE according to Decision of the AC No№ 4 / 28.06.2023. I participate in the composition of the scientific jury for the competition according to Order No 2645 / 13.10.2023 of the Rector of UNSS.

One candidate has submitted documents to participate in the announced competition – Hristo Vasilev Prodanov, Ch. Assistant-Professor at the Department of "Political Economy", Faculty of Economics at the UNWE. He has provided compelling evidence of his research activity, including 2 independent monographs, one presented as habilitation thesis, 1 collective monograph, and 1 teaching aid; 74 studies and articles, one of which is published in a journal referenced and indexed in Scopus; 16 published in scientific journals referenced and indexed in other international databases with scientific information; 4 of the articles are in English-language journals; 15 conference participations; 5 scientific projects – 3 of them in UNSS and he is the scientific supervisor of 2; he has also provided data on his teaching activity – lecture courses and classroom engagement. The submitted documents contain the

necessary information for the analysis and evaluation of the scientific and applied-scientific results of his overall activity.

Information about the candidate in the competition:

Hristo Prodanov was born on March 1, 1981, in Sofia. He completed his secondary education in 1999 at the 18th Secondary School with French language teaching, named "William Gladstone" – Sofia. He majored in "Political Science" at the Faculty of Philosophy of Sofia University "St. Kliment Ohridski", graduating with a master's degree in "Political Management", and defended his master's thesis with an "Excellent" grade in 2006. In 2010, he defended his doctorate on the subject of "Digitalization of political communications and transformation of politics" before the Specialized Scientific Council of Political Science.

The candidate worked as a chief expert in a political organization from 2006 to 2016. From 2010 to 2016, he was an adjunct assistant-professor at the Department of Political Science at UNWE. From 2016 to 2018, he worked as an assistant-professor in the section "Socio-Economic Theories" at the Department of Political Economy in the Faculty of Economics at UNWE. Since 2018, he has been serving as chief assistant-professor in the same department.

Fulfillment of the requirements for the position of "associate professor":

The candidate has exceeded significantly the quantitative requirements for an associate professor position at UNWE. The national minimum requirements of 400 points according to the RSARB (Art. 2b) and the Regulations for its application (Art. 1a, Para. 1) are fulfilled with 1230 points.

The additional requirements for the UNWE of 320 points according to the ZRASRB (art. 2b, para. 5) and the Regulations for its application (art. 1a, paras. 2-3) are fulfilled with 946 points.

In total, the candidate has achieved a score of 2176 points in both criteria, surpassing the required 720 points. In other words, the candidate for the position of associate professor has three times more points than the minimum required for scientific publications, citations, teaching activities, etc.

The candidate has fulfilled the qualitative requirements for the participation in the competition for the position of "Associate Professor," corresponding to his status as chief assistant-professor.

Evaluation of teaching and research activity:

Hristo Prodanov's teaching activity as an adjunct assistant-professor, assistant-professor, and chief assistant-professor at the University of National and World Economy (UNWE) extends over a period of 13 years. Since 2016, in the Department of "Political Economy", his classroom engagement has consistently exceeded the normative standards set by UNWE. During this period, he has taught lecture courses in the bachelor program on "Introduction to Political Economy," "History of Economic Theories," "Philosophy of Economics," "Global Political Economy," and "Digital Economy". In the master's programs, he has taught lectures on "Digital Economy and Politics," and currently teaches "Political Economy of the Digital Economy." He is the conceptual author and driving force behind the master's program in "Digital Economy."

For the purposes of teaching in the department, he has developed a total of 7 lecture courses in various disciplines, 6 of which align with the specificity of the scientific field and the specialization outlined in the competition for the position announced as "Political Economy (Digital Economy)." These courses demonstrate the academic competence of the candidate, as well as his teaching experience and preparation for the academic position of "Associate Professor" in this field of science.

General characteristics of the presented scientific works/publications:

The publications presented by Hr. Prodanov are the result of years of effort and extensive research experience in studying the issues related to the massive digital transformation of technologies and the changes in the economy and politics in the transition from the Third to the Fourth Industrial Revolution. This is an extremely relevant and promising, but relatively undeveloped, field in our country. He is among the pioneers in our country in the research on the Fourth Industrial Revolution and the changes it brings to the

economy and politics. In all his publications, he is guided by the desire to make sense of the digital transformation and its economic, political, and social consequences.

Certain aspects of this transformation are subject of growing research interest by numerous Western researchers, but Hr. Prodanov synthesizes their ideas and then applies the more general socio-systemic approach as well as its specific application, more specifically a politico-economic approach to technological revolutions. This approach allows us to see the consequences for societies and economies from these revolutions as a whole, especially from the Third and the Fourth Industrial Revolutions, which is among the most significant merits of his publications.

In all of his publications, Hr. Prodanov demonstrates historical awareness, scientific competence, innovativeness, analytical skills, and the ability to use the appropriate methodologies to analyze, and defend his ideas and theses. The approach, scope, and depth of his analysis contribute significantly to Bulgarian economic literature.

The candidate's publications are closely related to the emerging contemporary problems, making him one of the first in Bulgaria to address them. The development of these problems has garnered considerable interest, as is indicated by the high number of citations of his scientific research – 132 as of the end of 2022. Among these, four are in scientific publications referenced and indexed in world-famous databases with scientific information, or in monographs and collective works. Additionally, 62 citations are found in monographs and collective works with scientific reviews, and 9 are in non-referred journals with scientific reviews.

Impressively, Hr. Prodanov exhibits broad literary awareness of the latest trends in the issues he investigates. His ability to conceptualize, analyze, and creatively apply the ideas, concepts, and theses of representative authors in the field is noteworthy. The authors and works he cites are presented accurately.

Scientific results:

The thesis about the systemic interrelation, mutual influence, and interdependence among three fundamental spheres – technology, economy, and politics – and the changes they bring about in the whole social system is developed thoroughly and cogently. The

candidate's original contribution lies in demonstrating the historical changes in the subject and the object of political economy due to these systemic dependencies, and thus the changes in political economy theories with each subsequent industrial revolution. This historical perspective enables the analysis of the changes in the relationships between technology, economy and politics in the pre-industrial period, during each of the industrial revolutions, and ultimately the outline of the main perspectives for the future.

Special emphasis is placed on the Fourth Industrial Revolution and the digitalization it brings. The new changes in the technological, economic and political subsystems are revealed, leading to instability and changes in the politico-economic reality, which require changes in economic science as well. The thesis about the need of a political economy of technologies and the digital economy is defended successfully.

Applied-scientific results:

The theoretical analysis of the issues is contextualized with references to the concrete real-life situation in our country. Difficulties, prospects, possible scenarios, solutions and consequences of making (in)adequate decisions for the society as a whole, communities, political entities, state and citizens are considered.

The candidate's research, along with the disciplines he has taught, such as "Digital Economy" and "Political Economy of the Digital Economy," and the development of a master's program in "Digital Economy", contribute to UNWE's focus on the latest problems, disciplines, and the most sought-after courses in the contemporary economy. This corresponds to the need to educate students in the direction of the digital transformation of the economy, politics, and other spheres of public life, enabling them to become familiar with the latest trends and to succeed in the labor market. It started in 2014 when the candidate became adjunct assistant-professor, teaching the course "Digital Economy and Politics" in the master's program "Political Economy of the Creative Economy" at the Department of "Political Economy".

The research results in the field of digital economy issues were used in the development of 3 projects for scientific events of UNWE in 2019, 2020, and 2022.

Assessment of monographs:

The first monographic study by Hristo Prodanov is "Digital Politics" (Published by "Faber," 2010), the only monographic work on this issue in Bulgaria to date. In it, he lays the groundwork for extensive further research into two new scientific directions - "Political Economy of Technologies" and "Political Economy of the Digital Economy". In this monograph he examines the way in which technological changes are causing systemic consequences in politics. This process is rapidly accelerated by successive technological revolutions, transforming the political communications, public sphere, civil society, political parties, and giving rise to various stages and forms of democracy and social management systems. A comprehensive analysis of the impact of different types of technologies on changes in politics and societies from ancient times to the present day is carried out - such as the printing press, telegraph, radio, television, Internet. On this basis, the specifics of digital technologies and their differences from traditional communication technologies, are explored.

The idea is convincingly defended that, unlike all previous technologies, digital communications contribute to the compression of time and space, have a higher level of interactivity, expand the territorial scope of information to the entire planet, and contribute to the anonymity and at the same time to the personalization, fragmentation, pluralism, decentralization, and so on. Most importantly, they significantly impact social relations, particularly those defined as "economic."

In his study aid "Digital Economy and the Future of Capitalism" (S., Publishing Complex UNWE, 2018), the author continues the research started in the first monograph on the systemic consequences of introducing various technologies and technological revolutions, this time with a specific focus on the economic system. He illustrates how technology shapes the economic system from the early pre-industrial capitalism to the present day, revealing the changes in that system associated with each successive technological revolution. An original contribution here is the identification and analysis of the interconnection between the changes in the politico-economic systems, linked to each stage of technological development from the pre-industrial stage through each technological revolution, and the corresponding politico-economic theories of each stage. It is shown that the emergence of political economy as a modern science became possible with the changes in the economy initiated by the First

Industrial Revolution. Special attention is given to the political economy of the digital economy – a new direction in economic science in our country. An original contribution is the attempt to outline scenarios for the development of societies based on digital technologies. Six main scenarios are developed and considered as "ideal types" – each of them with three alternative directions. The first three are of digital capitalism, respectively digital oligarchic philanthropic capitalism, digital neo-social basic income capitalism, and digital fascism in the age of "post-truth". The second three are towards societies different from capitalism: digital post-capitalisms, digital socialism, and digital communism. Such a broad perspective about the unfolding of the politico-economic systems of the digital economy is useful in student education, expanding their research horizon, and forming the necessary creative potential in them.

The third monograph, "Virtual Worlds, Social Networks, Humanism" (S., Avangard Prima, 2018, 562 p.), is a collective work, with Hristo Prodanov's section titled "Contradictions and Perspectives of the Digital Economy and Digital Society" (pp. 90-184). In this section he continues the exploration of the transformations in economies and societies with the introduction of various types of technologies. It is demonstrated that a distinguishing feature of capitalism ever since its early development has been its relation to the significant role of knowledge and the development of technologies as essential tools in market competition. This connection enables the occurrence of successive industrial revolutions. Special consideration is given to the Fourth Industrial Revolution and the controversial nature of its consequences, which bring about the need for relevant regulatory and industrial policies, and hence changes in the role of the state. The emergence of giant global digital companies with monopolistic positions in various industries, is examined. The trends of growing inequalities and increasing concentration of wealth in the hands of a small group of people, are considered. The shift in the nature of work is traced, with a specific exploration of the phenomenon of "cyber proletariat", as well the tendencies for further changes and their consequences for the economy as a whole.

Hristo Prodanov's habilitation thesis is titled "Exponentiality, Convergence and Subversion of Digital Technologies, Economies, Societies" (S., Publishing Complex – UNWE, 2021). The contribution of this research work is that, for the first time in the academic literature, it conducts a comprehensive and extensive analysis on three key

characteristics of changes experienced in economies and societies as a whole. These changes began with the First Industrial Revolution and have become increasingly distinct over time, leading to the current Fourth Industrial Revolution. In the context of the latter, the politico-economic and social reality cannot be explained without considering these changes, as they involve transformations in social and economic time and space.

The first of these features is the gradual transition from linear to exponential changes over the past decades, which has complicated predictability. In global literature, there have been individual works on the political economy of time. In Hristo Prodanov's work, this issue is examined in the context of the gradual increase in the role of knowledge, innovation, and technology in economic development. It is shown how each successive technological revolution leads to changes in time, and the current Fourth Industrial Revolution accelerates all processes, resulting in a faster-than-ever increase in the adoption of new products, a decline in their marginal utility and value, and the need for an entirely new type of exponential organizations, including those in the economy. Added to this are new factors such as the COVID-19 crisis, which, as it is shown in a special chapter of the book, further accelerated the introduction of new technologies and the concomitant changes. The intense discussion within the academic literature related to the so-called singularity and transhumanism is also highlighted.

The second major contribution is the systemic analysis of the trend of convergence, increasing interconnectedness, and interdependence of everything, and the speed at which any impact on and change in one of the millions of components of the social and economic system can affect another element and the system as a whole. It is outlined and analyzed how each industrial revolution enhances the interconnection of technologies with various social subsystems, leading to the hyper-convergence of Fourth Industrial Revolution technologies. These technologies interact in the most diverse and unprecedented ways with the entire social, biological, and physical world, forming various nano-, bio-, info-, cognitive, etc., interactions and syntheses on an unprecedented scale in history. Consideration is given to convergence as a crucial factor in shaping digital ecosystems, without which the digital economy would essentially be impossible.

The third major characteristic of modern economies and societies, the study of which is the author's contribution, is the disruptive nature of contemporary technologies. It unfolds

as a modern version of the idea of "creative destruction" of Werner Sombart and Joseph Schumpeter from the time of the Second Industrial Revolution. This concept is related to the fact that entrepreneurship, innovation, startup companies, business incubators, and unicorns become a key factor for the change and require the emergence of the so-called disruptive skills. It is shown how the exponential nature of changes and convergence are linked to an unprecedented speed of disappearance of certain industries and professions, elements of the economic and social system, and their replacement with new ones. This gives rise to increasing contradictions and problems that governance and educational systems must respond to. Thus, the "disruptiveness" trait is transferred from the technologies to the economy and society as a whole, and ultimately to the state, and as it is extensively explored by Hristo Prodanov, this leads to the emergence of the so-called "risk societies".

The conclusion is that these trends require changes in the state and its institutions, in the ways they regulate processes related to the economy and technologies, in order to match the entirely new politico-economic realities. The author's contribution here is that he outlines how the states are evolving as a result of the systemic changes each technological revolution brings about. Five stages of their development are considered in sequence – from State 1.0 to State 5.0, which relies on artificial intelligence, e-governance, big data, and the transparency of everything happening in it, in order to be able to react quickly. A novel idea that is developed and presented deals with the fact that under conditions of convergence, exponentiality, and disruptiveness, risks and crises of all kinds become constant, and the only way for the Fourth Industrial Revolution state to respond is by creating increasingly convergent, exponential, and disruptive institutions (as originally defined by Dr. Prodanov).

Many of the contributions in the monographic works of Hristo Prodanov are further developed in dozens of articles and studies published in journals and collections that are referenced and indexed in international databases. These works explore in detail entirely new trends of changes in economies as a result of the digitalization of the surrounding world and all human activities, particularly those with economic dimensions. A politico-economic analysis of robotization is carried out and published in a journal article, referenced and indexed in Scopus. The current trends of replacement of malls with platforms in the realm of commerce are explored. An extremely important analysis is presented, demonstrating how the once popular idea in the United States and other developed countries from a few decades

ago, of transitioning from an industrial to a post-industrial society, leading to their deindustrialization, has proven inadequate. Conversely, now, these countries are adopting strategies for reindustrialization. The politico-economic consequences of various Fourth Industrial Revolution technologies, such as big data, 3D printing, Internet of Things, and the changes in the economy resulting from each of them, are examined.

Evaluation of scientific and applied-scientific contributions:

After a detailed review of Hristo Prodanov’s work, I believe that the provided overview of his scientific and applied-scientific contributions adequately reflects the candidate's actual achievements.

Recommendations:

Taking into consideration the idea defended in Hristo Prodanov's works that each new technology triggers the creation of its own political economies from various theoretical and ideological positions, as well as the repeatedly stated thesis on the necessity of corresponding political economies for digital technologies, I would suggest that he concentrates his future endeavors in this direction.

Conclusion:

After getting acquainted with and analyzing the content, significance, scientific, and applied-scientific contributions presented in the competition materials and scientific works, I believe that the research and teaching activities of Hristo Prodanov fully meet the criteria and requirements outlined in the Law for the Development of the Academic Staff and its Application Regulations, as well as in the Internal Rules of UNWE. I provide a positive evaluation and recommend to the Scientific Jury to award the academic position of "Associate Professor" in the professional field 3.8. Economics, academic field Political Economy (Digital Economy).

Date / place

Signature.....